

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2014.6.2.
COM(2014) 400 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

2014. évi európai szemeszter: országspecifikus ajánlások

A növekedés előmozdítása

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK

2014. évi európai szemeszter: országspecifikus ajánlások

A növekedés előmozdítása

1. BEVEZETÉS

A gazdasági fellendülés fokozatosan teret nyer Európában¹. Az élénkülés 2013 közepén kezdődött és a várakozások szerint egyre nagyobb lendületet kap, így 2015-re már valamennyi tagállamra ki fog terjedni. Visszatérőben van a pénzügyi stabilitás, kordában tartják az államadósság emelkedését és javul a külső versenyképesség – különösen a legsérülékenyebb országokban. A fellendülés arra enged következtetni, hogy az EU kifelé tart fennállásának eddigi legsúlyosabb gazdasági és pénzügyi válságából és egy fenntarthatóbb növekedési pálya felé halad, amely új munkahelyeket és jobb életszínvonalat ígér. Egyúttal az is bebizonyosodott, hogy a válság legkilátástalanabb szakaszában életre hívott uniós szintű, erősebb gazdasági kormányzás és felügyelet nélkülözhetetlen szerepet játszott a kiegyensúlyozottabb növekedés kedvezőbb feltételeinek megteremtésében.

Mégsem dőlhetünk hátra elégedetten, hiszen a fáradságos munkával kivívott eredményeket meg is kell tartani, hogy növekedési kapacitásunk állandósuljon. Az élénkülés még törékeny és egyenlőtlenül oszlik meg. Európa sok részén súlyos a szociális helyzet és a munkanélküliségi ráta – különösen a fiatalok körében – soha nem tapasztalt magasságba szökött. Az állami és a magánszféra magas adósság szintje szűk korlátokat szab a politikai és gazdasági szereplők mozgásterének. Mindemellett az EU előtt álló hosszú távú kihívások – a népességelöregedéstől a termelékenységig, a versenyképességig vagy a természeti erőforrások fenntartható felhasználásáig – korántsem szűntek meg, és a világ többi részén zajló változások folyamatos alkalmazkodásra kényszerítik az EU-t.

Az elmúlt négy év során a Bizottság által kidolgozott éves országspecifikus ajánlások irányítúként segítették a válságból való kiút megtalálását és a növekedés újrateemtését. Ebben az áttekintést nyújtó dokumentumban a Bizottság az ajánlásokban megfogalmazottak alapján összegzi a múlt évben elért eredményekről készített elemzését, valamint felvázolja álláspontját a folyamat időbeli alakulásáról és a jövőre vonatkozó jelentőségéről.

Mit jelent az uniós gazdasági kormányzás új rendszere az EU számára?

Az EU megerősített gazdasági kormányzása a tagállami gazdaságok kölcsönös függőségének politikai elismerését testesíti meg. A kölcsönös függőségben rejlő előnyök kiaknázása és a jövőbeni káros dominóhatások elkerülése érdekében a tagállamoknak saját szakpolitikai döntéshozatalukban követniük kell a megállapított szabályokat, ugyanakkor biztosítani kell őket afelől, hogy minden más tagállam is így tesz. Gazdaságaink igen szorosan összefonódnak, és ennek mélyebb felismerése már jelenleg is kedvező változásokat ösztönöz a nemzeti és az európai szintű döntéshozatalban.

¹

Az Európai Bizottság legutóbbi gazdasági előrejelzéseit lásd:

http://ec.europa.eu/economy_finance/eu/forecasts/2014_spring_forecast_en.htm

Az új gazdasági kormányzás magja a tagállamok és a Bizottság közötti szorosabb partnerség. A gyakoribb és nyitottabb kommunikációnak köszönhetően pontosabb kép rajzolódott ki az egyes tagállamok helyzetéről, illetve annak európai jelentőségéről.

A kötelezettségvállalások átláthatóbbá és kiszámíthatóbbá tétele azt jelenti, hogy a nemzeti és uniós álláspontok nagyobb nyilvánosságot kapnak, és már nem csak a kormányzati berkekben folyik róluk eszmecsere, hanem a polgárok és a piaci szereplők körében is. A kulcsfontosságú adatok – mint például a nemzeti számlák – hitelesítését ma már független nemzeti testületek végzik.

Ez javította az uniós szintű döntéshozatal mélységét és színvonalát. Az egyes témákról és országokról részletesebb elemzések is rendelkezésre állnak. Rendszeresen készülnek megbízható gazdasági előrejelzések és statisztikák. Az évről évre nyomon követhető iránymutatást széles körben relevánsnak és időszerűnek tekintik. Segítségével jóval korábban észlelhetők a figyelmeztető jelek – például a pénzügyi rendszer gyengései, a stabilitást aláásó ingatlanbuborékok újbóli megjelenése, a külső versenyképesség hanyatlása vagy a foglalkoztatási és szociális helyzet romlása mind olyan jelenség, amely beavatkozást tesz szükségessé, még mielőtt a káros hatások más tagállamokba is tovagyűrűznének.

Az új koordinációs és felügyeleti rendszer tehát alapvetően megfelel a célnak, a fő kihívás azonban továbbra is politikai természetű. Csupán akkor számíthatunk tartós eredményekre, ha a politikai akarat és tettekézség a jövőben sem hagy alább. Ez – némileg paradox módon – könnyebbnek bizonyul a válságos időkben, amikor nem igazán van választási lehetőség, míg a jobb időkben gyakran hiányzik a proaktív döntéshozatal, ami könnyen jövőbeli nehézségek forrásává válhat. Az új uniós kormányzási rendszer nagyobb előrejelző és megelőző kapacitása éppen ezért a jobb időkben is ugyanolyan lényeges, mint a válság idején volt.

Változatlanul kihívást jelent továbbá annak biztosítása, hogy az európai szinten kifejlesztett eszközöket megosszák és az érdekelték szélesebb köre – köztük az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek – számára is elérhetővé tegyék. A válság során sok kérdéssel és eljárással rekordgyorsasággal született döntés, és az uniós kormányzás rendszere csak most válik igazán éretté. Ahogy a gazdasági kormányzás átlép egy új – és remélhetőleg kedvezőbb – gazdasági időszakba, fontos mérlegelni a további ésszerűsítés lehetséges módjait, nehogy a bürokratikus rutin rátelepedjen egy olyan folyamatra, amelyet politikailag releváns és inkluzív döntéshozatalként kell megőrizni.

A 2014. évi országspecifikus ajánlásokból álló csomag

A ma bemutatott csomag a Bizottság éves növekedési jelentésében kijelölt átfogó prioritásokat tükrözi, amelyekre az Európai Parlament és az Európai Tanács is rábólintott². Az ajánlások teljes mértékben figyelembe veszik Európa sokféleségét: a válság gazdasági és társadalmi szempontból megosztotta Európát, így a prioritások tagállamonként lényegesen eltérnek egymástól. Az iránymutatás kiemeli a gazdaságok közötti kölcsönös függőséget, és a megkívánt konvergenciát olyan irányba próbálja terelni, hogy a tagállamok közelebb kerüljenek egymáshoz és a világ legjobban teljesítő országaihoz – amelyeket gyakran Európa más részein találunk.

² COM(2013) 800, 2013.11.13., a Parlament P7_TA (2014)0128 és P7_TA (2014)0129 jelentése, a 2013. december 19–20-i (EUCO 217/13), illetve 2014. március 20–21-i (EUCO 7/1/14) Európai Tanács.

A csomag hangsúlyozza a végrehajtás időbeliségének jelentőségét³. Számos tagállamban nagy horderejű reformok lendültek mozgásba, és ezek végigvitelére, illetve hatékonyságuk értékelésére van szükség. A siker kulcsa a szakpolitikai következetesség és a reformok ütemezése: a tagállamok többsége ugyan tisztában van az elkövetkező tizenkét hónapra szóló tervekkel, ám 2-3 éves távlatban bizonyos esetekben már hiányoznak a konkrétumok.

Az ajánláscsomag a kihívásokkal kapcsolatban rámutat az erősebb kollektív szerepvállalás szükségességére, elsősorban az euróövezeten belül. Jelentős eredményeket hozhatnak a több tagállamban is küszöbön álló, azonos időszakra szóló reformok: a nyugdíjak fenntarthatósága, a K+F hatékonysága vagy a munkaerőpiac rezilienciájának fokozása egyaránt közös kihívást jelent. A szakértelem és a tapasztalat megosztása mind politikai, mind technikai szempontból a tagállamok segítségére lehet. Az együttes fellépés szintén lehetővé fogja tenni a tagállamoknak, hogy kiaknázzák a határokon átnyúló tovagyrűző hatások előnyeit⁴. Többek között ezért is fontos, hogy az euróövezet egésze végre túllépjen azon, hogy az egyes tagállamainak címzett ajánlásokat külön-külön vizsgálja, és helyett egyre inkább a közösen megállapított átfogó elemekre összpontosítson.

Végül a csomag rámutat, milyen fontos összefogni – többek között uniós szinten – a különféle szakpolitikákat és eszközöket. A 2014-es évben az EU mérleget von és konzultációt folytat hosszú távú növekedési stratégiájáról, az „Európa 2020” stratégiáról⁵. A 2011 óta kiadott országspecifikus ajánlások célirányos reformstratégiát alkotnak. Az „Európa 2020” stratégia tágabb összefüggésébe illeszkednek, és teljes körű érvényesítésükre van szükség, hogy kiteljesedjen az uniós növekedési stratégia, és lehetővé váljon az előirányzott egyedülálló üzleti és szociális modell megvalósítása. A levont tanulságokat és a bevált gyakorlatokat a következő öt évre szóló stratégia elfogadásakor is szem előtt kell tartani.

2014-ben a tagállamok lezárják a programozást, és elkezdik igénybe venni az új európai strukturális és beruházási alapokat. A válság alatt számos hosszú távú beruházást le kellett állítani. Az uniós költségvetésből folyósított finanszírozás abszolút értékben ugyan szerény, mégis sok tagállamban játszik fontos katalizátorszerepet, ezért nagyon célirányosnak kell lennie, hogy a növekedést leginkább serkentő beruházásokat támogassa. Emellett uniós gazdaságra gyakorolt hatásának fokozása érdekében ügyelni kell egyrészt arra, hogy pénzügyi konstrukciói vissza nem térítendő támogatások helyett inkább hiteleket nyújtsanak, másrészt arra, hogy programjai elősegítsék a kis- és középvállalkozások finanszírozását.

2. ÁLTALÁNOS HÁTTÉR

A válság felszínre hozta Európa gazdaságának és pénzügyi rendszerének **strukturális gyengeségeit**, amelyek felsorakoztak a népességelöregedés és a válság előtt tapasztalt alacsony növekedési ráta jelentette kihívások mellé. A válság emellett az euró struktúráját és irányítását is alaposan próbára tette. Míg 2010-ben már a fokozatos élénkülés jelei

³ Az „Európa 2020” stratégia honlapján tagállamonként egyoldalas összefoglaló található az országspecifikus ajánlások végrehajtása terén 2011 óta elért legjelentősebb eredményekről és a 2014. évi csomagban megállapított fennmaradó kihívásokról. Lásd: http://ec.europa.eu/europe2020/index_hu.htm

⁴ A Gazdasági és Pénzügyi Bizottság a nagy horderejű reformtervek előzetes koordinációjára vonatkozó kísérleti projekten dolgozik, a szociális védelemmel foglalkozó bizottság pedig megvalósíthatósági tanulmány készített a nagy horderejű szociálpolitikai reformok előzetes koordinációjáról.

⁵ A jelenlegi nyilvános konzultáció honlapja: http://ec.europa.eu/europe2020/public-consultation/index_hu.htm

mutakoztak, a 2012-es évet az EU legtöbb részén ismét a recesszió pecsételte meg, és a kedvező folyamatok csak 2013 második negyedévében tértek vissza.

A válság az EU számos részén **súlyos és messzemenő következményekkel járt a foglalkoztatásra és a szociális helyzetre nézve**. Az uniós munkanélküliségi ráta a 2008-ban mért 7 % alatti érték után 2013-ban elérte a 10,8 %-ot (vagyis a munkanélküliek száma több mint 9 millióval nőtt). A helyzet EU-szerte lényeges eltéréseket mutat: a munkanélküliségi ráták 2013-ban az ausztriai 4,9 %-tól és a németországi 5,3 %-tól a görögországi 27,3 %-ig, illetve a spanyolországi 26,1 %-ig terjedtek. Bizonyos kategóriák – mint például a fiatalok és a tartós munkanélküliek – esetében ez rendkívül aggasztó jelenség. A munkaerőpiac jellemzően legalább féléves késéssel igazodik a GDP változásaihoz, ennek megfelelően az előrejelzés szerint a foglalkoztatás az idei évtől kezdve szerényen növekedni fog, az uniós munkanélküliségi ráta pedig 2015-re várhatóan 10,1 %-ra mérséklődik. A közeljövőben továbbra is jelentős különbségekre lehet számítani az egyes országok között. Ezek a tendenciák a társadalomra is rányomják bélyegüket. A szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők száma 2008 óta összesen több mint 6 millióval nőtt, így 2012-ben elérte a 124 millió főt. A súlyos anyagi nélkülözésben élők száma mintegy 7 millióval emelkedett. A fokozódó és tartósan nagy jövedelmi egyenlőtlenségek szintén aggodalomra adnak okot a szociális kohézió szempontjából.

A válság nyomán példa nélkül álló reformtörekvések indultak el, és nem csupán a kiigazítási programokat végrehajtó országokban. Írország 2013 decemberében befejezte pénzügyi támogatási programját, Spanyolországban 2014 elején lezárult a pénzügyi ágazatra vonatkozó program, Portugália pedig 2014 májusában kilépett a pénzügyi támogatási programból. Lettország felkészült az euró bevezetésére, és 2014-ben csatlakozott az euróövezethez. Görögországban és Cipruson stabilizálódott a helyzet, és már láthatóak a javulás első jelei.⁶ A ma bemutatott csomagból kitűnik, hogy más országokban is nagy horderejű reformokat helyeztek kilátásba, vagy azok végrehajtása már folyamatban van. Uniós szinten – és különösen az euróövezeten belül – egyértelműen megszilárdították a gazdasági kormányzást és a pénzügyi felügyeleti mechanizmusokat.

Az uniós reál GDP várhatóan ismét növekedésnek indul. A 2014. év első negyedéves adatai ugyan elmaradnak a várakozásoktól, a jelenlegi élénkülés előreláthatólag el fog terjedni az országok között, fokozatosan erőre kap és egyre kiegyensúlyozottabbá válik. A reál GDP növekedése idén várhatóan 1,6 % lesz, 2015-ben pedig elérheti a 2,0 %-ot. Lényeges mozzanat, hogy a gazdasági tevékenység a válság által legsúlyosabban érintett országokban is élénkülni kezdett, és ez a tendencia várhatóan folytatódni fog. Az előrejelzések szerint ebben az évben csupán Ciprus és Horvátország éves GDP-növekedési rátája lesz negatív. 2015-re várhatóan már valamennyi uniós gazdaságban visszaáll a növekedés. Előre láthatólag az EU átfogó gazdasági teljesítménye eléri a válság előtti szintet, tehát fokozatosan behozza az elmúlt években felhalmozott lemaradást.

Folytatódik az uniós gazdaságok egyensúlyának helyreállítása, amit a Bizottság riasztási mechanizmus keretében készült legutóbbi jelentése is alátámaszt.⁷ Erről tanúskodnak továbbá a Bizottság által a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás keretében, 17 tagállam vonatkozásában közzétett részletes vizsgálatok⁸ is, amelyek szerint egy sor külső és

⁶ Mivel Görögország és Ciprus továbbra is szigorú felügyelet melletti pénzügyi támogatási programban vesz részt, nem készült számukra országspecifikus ajánlás, így a jelenlegi csomag sem terjed ki e két tagállamra.

⁷ COM(2013) 790, 2013.11.13.

⁸ COM(2014) 150, 2014.3.5.

belső egyensúlyhiány kiigazítása már megkezdődött. Különösen a folyófizetésimérleg-pozíciók javultak több országban, amit gyakran a fokozott költség-versenyképesség segített elő. A Bizottság a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás bevezetése óta első ízben jutott arra a következtetésre, hogy a megállapított kihívások három országban (Dánia, Málta és Luxemburg) már nem okoznak egyensúlyhiányt, Spanyolországban pedig már nem áll fenn túlzott egyensúlyhiány. Az egyensúlyhiány kiigazítására mindazonáltal sok országban változatlanul prioritásként kell tekinteni, főként az állami és a magánszféra adósságszintjét illetően. Ezen túlmenően a jelentős hazai beruházási szakadék következményeként egyes tagállamokban tartós folyófizetésimérleg-többlet alakult ki, ami egyáltalán nem kedvez a közép- és hosszú távú gazdasági kilátásoknak.

A 2011–2013 között végrehajtott számottevő költségvetési konszolidáció az Európai Központi Bank fellépésével és a növekedéshez való visszatéréssel együtt segített kivédeni az államadósság-válságot, azonban a rendezett államháztartás – a magas államadóssági szintekre való tekintettel – továbbra is kiemelt prioritásként kezelendő. Összességében a költségvetési hiány 2011 óta csökkenőben van, és 2014-ben az EU-ban a GDP 2,6 %-át, az euróövezetben pedig a GDP 2,5 %-át teszi ki. Írországban, Görögországban, Litvániában és Portugáliában a kiigazítás összetétele az elmúlt években elsősorban a költségvetés kiadási oldalát célozta, míg más országok – így Franciaország, Hollandia, Olaszország és Finnország – nagyrészt az adóterhek növelésére támaszkodtak. Az átfogó költségvetési helyzet javulása hozzájárult az adósság kamatfelárának mérséklődéséhez. Az előrejelzés szerint az államadósság mind uniós, mind euróövezeti szinten idén éri el tetőpontját, és Belgiumban, Írországban, Görögországban, Spanyolországban, Olaszországban, Cipruson és Portugáliában a GDP 100 %-a felett lesz, így elengedhetetlen, hogy az államadósságot tartósan csökkenő pályára állítsák. Európa demográfiai helyzetét figyelembe véve erre más tagállamokban is szükség van.

A pénzügyi piacok stabilizálódása mögött tagállamok közötti különbségek húzódnak meg, és a vállalkozások és a háztartások EU-szerte nagyban eltérő pénzügyi körülményekkel szembesülnek. A válság nyomán bekövetkezett bizalomvesztés és a pénzügyi ágazatot érintő példátlan reformok hatásai együttesen oda vezettek, hogy a kis- és középvállalkozások számára elérhető hitelkínálat 2007 második negyedéve óta folyamatosan zsugorodott. A körülmények már fokozatosan enyhülnek, és 2014 első negyedévében megmutatkoztak a hitelpolitika lazításának első jelei. A finanszírozási feltételek mindennek ellenére néhány országban, így Olaszországban, Görögországban, Spanyolországban, Litvániában, Szlovéniában, Horvátországban és Cipruson változatlanul szigorúak, különösen a kis- és középvállalkozásokra nézve. A bankunió kiteljesítésére, valamint a jelentős egyensúlyhiányok kiigazítására irányuló, uniós szinten tett lépések elő fogják segíteni az általános pénzügyi környezet javulását.

Az Unió előtt álló kihívások természete változik. A mély pénzügyi válságok után a kezdeti fellendülés rendszerint törékeny és a kihívások természete gyorsan változik. Ez most sincs másként. Csupán néhány év telt el azóta, hogy a válság közepén az első számú prioritás az volt, hogy a rohamosan növekvő költségvetési hiányok és államadósságok közepette ismét megalapozzuk a költségvetés hitelességét, megfékezzük a romló költségvetési helyzet és a bankszektor instabilitása nyomán kialakuló negatív spirált, valamint kiigazítsuk a reálgazdaság nem fenntartható tendenciáit, amilyen például a versenyképesség aggasztó hanyatlása, a magánszektor adósságállományának növekedése vagy a magas lakásárak. Ma a reálgazdaság – a növekedés és a munkahelyteremtés – hosszabb időt igénylő megerősítése jelenti a fő kihívást. A prioritások országonként változnak, és megtalálható köztük a válság folyamán az állami és a magánszférában felhalmozódott jelentős adósságokra vonatkozó

hitelállomány-leépítés; a reálgazdaságba irányuló hiteláramlás serkentése érdekében a pénzügyi ágazat további stabilizálása; a növekedés és a munkahelyteremtés forrásait megerősítő szakpolitikai intézkedések végrehajtása; a magánberuházásokat és a keresletet ösztönző környezet támogatása; valamint a készségek javítása, az emberek munkába történő visszailleszkedésének elősegítése és a szociális kohézió fokozása.

A válság öröksége még mindig korlátozza a fellendülést. Fontos fenntartható pályára állítani az állami és magánadósságokat, hogy az európai gazdaságok legalább részben visszazerezzék mozgásterüket és a sokkokkal szembeni ellenálló képességüket, ez azonban nem történhet a növekedés kárára, és az alacsony infláció időszakában nehéz feladatnak bizonyulhat. A gyenge termelékenység gyökerei az 1990-es évek derekára nyúlnak vissza, és a probléma azóta sem szűnt meg, sőt, súlyosbodására lehet számítani, figyelembe véve a népességelöregedés növekedésre gyakorolt potenciális hatásait. Továbbra is prioritást élvez a bankszektor stabilizálása és az alternatív finanszírozási formák népszerűsítése, hogy újra kedvezőbbé váljanak a hitelfeltételek a reálgazdaságban. A magas munkanélküliségi ráták és a társadalmi feszültségek aláássák Európa humán és szociális tőkéjét, ami hosszú távú és határozott fellépést tesz szükségessé.

Előtérbe kerültek a méltányossági szempontok. A válság és a szakpolitikai intézkedések gazdasági és szociális helyzetre gyakorolt hatásai az egyenlőtlenség mértékét is befolyásolják. A munkanélküliség bizonyos formáinak strukturális jellege, az oktatáshoz és az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés korlátai és az adókedvezményekre vonatkozó egyes reformok aránytalanul nagy terheket róhatnak a társadalom legkiszolgáltatottabb csoportjaira. Politikai és szociális kérdésről van szó, amely az EU jövőbeni növekedési potenciáljára nézve is kockázatot jelent.

A növekedést ösztönző beruházás továbbra is a fenntartható fellendülés meghatározó eleme. Rövid távon a beruházások növekedésének erősödésére lehet számítani, mivel a vállalkozások keresletét és nyereségét visszavető fő tényezők – mint például a bizonytalanság, a kedvezőtlen finanszírozási feltételek és a hitelállomány-leépítés szükségessége – lassan megszűnnek, a gazdasági kilátások pedig javulnak. A költségvetési konszolidáció minden bizonnyal az állami hatóságok számára is megkönnyíti majd a növekedést ösztönző projektek fedezetének előteremtését. Ugyanakkor még mindig nagyok az Európán belüli különbségek, és ha meg akarjuk őrizni versenyképességünket a globális gazdaságban és meg akarunk felelni polgáraink elvárásainak, az Unió egészének több beruházást kell megvalósítania a K+F, az innováció, az oktatás és képzés, az aktív munkaerő-piaci intézkedések, továbbá az energia, a közlekedés és a digitális gazdaság terén. Az uniós finanszírozás 2014–2020 közötti időszakra elfogadott stratégiai felhasználása katalizátorszerepet játszhat a nemzeti szintű beruházási törekvések támogatásában, nem utolsósorban az ipari versenyképesség javítása céljából. Nagyobb figyelmet kell fordítani az uniós szinten előterjesztett, egyéb uniós szintű eszközökre, például az európai projektkötvényekre, valamint a strukturális alapok és az EBB által nyújtott kölcsönök ötvözésének lehetőségére. A magánberuházások újraindítása elengedhetetlenül szükséges. Ennek megvalósulása érdekében a költségvetési politikán túlmutató intézkedésekre van szükség, ami egyúttal megkerülhetetlenné teszi a pénzügyi töredezettség problémájának kezelését.

3. FŐ TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEK

A ma előterjesztett, országspecifikus ajánlásokból álló csomag a Bizottság értékelését tükrözi a tavalyi év során, az előző részben felvázolt körülmények között megvalósított tagállami

előrelépésekről. A csomag egyúttal a 2014 márciusában közzétett részletes vizsgálatokból is merít.

Az elmúlt évben némi előrelépés történt mind a költségvetési konszolidáció fenntartása, mind a foglalkoztatási politikák terén. Ez megmutatkozik a túlzotthiány-eljárásból kikerült tagállamok számában csakúgy, mint a foglalkoztatási szakpolitikák reformjában, amely kiterjedt az aktív munkaerő-piaci intézkedések elindítására, az ifjúsági garanciák bevezetésére és egyes bérképzési rendszerek módosítására. Ezzel szemben a munka magas adóékének csökkentésére irányuló erőfeszítések nem kielégítőek, pedig a munkát terhelő alacsonyabb adók továbbra is a munkahelyteremtő növekedés meghatározó összetevőjét jelentik. A termék- és szolgáltatáspiaci reformok, valamint az üzleti környezet és a K+F, illetve az innováció keretfeltételeinek javítása terén csupán korlátozott eredmények születtek. Ugyancsak többet kell tenni a versenyjogi keret és a hálózatos iparágak működésének javításáért, többek között az infrastruktúra továbbfejlesztése, valamint a piacok – így az energia- és az IKT-piac – megnyitása és integrációja útján. Még mindig hosszú út vezet az oktatási és jóléti rendszerek lefedettségének és teljesítményének javulásához, csakúgy, mint a közigazgatás jobb működéséhez, ami költségvetési mozgásteret szabadítana fel a növekedést ösztönző kiadások javára.

A Bizottság nyomatékosítja, hogy folytatni kell a reformokat számos, túlzott egyensúlyhiánnyal rendelkező országban (Horvátország, Olaszország és Szlovénia), valamint azokban az országokban is, ahol az egyensúlyhiány mértéke káros tovagyrűző hatásokat válthat ki (Franciaország, Írország és Spanyolország). Mindent összevetve a nemzeti programokban felvázolt tervek biztatók, és a terveknek megfelelő végrehajtásuk valószínűleg elegendő lesz egy sor korábban feltárt, sürgető makrogazdasági egyensúlytalanság kezeléséhez. A Bizottság ezért ezen a ponton nem tartja szükségesnek a makrogazdasági egyensúlyhiány kezelésére szolgáló eljárás korrekciós ágának aktiválását. Ezen országok tekintetében tehát kiemelt figyelem irányul az előrelépések végrehajtására és nyomon követésére.

A ma kibocsátott országspecifikus ajánlások felvázolják az egyes tagállamok reformprioritásait az elkövetkező 12–18 hónap távlatában és adott esetben az egyensúlyhiány kezelésének szükségességével is foglalkoznak. Az euróövezet egésze számára is készült ajánlás, amely rámutat a kölcsönös függőségre és a gazdasági és monetáris unió működését javító lehetséges módszerekre. Az 1. melléklet áttekintést nyújt az ajánlásokról, a 2. melléklet pedig felvázolja az „Európa 2020” stratégia tagállami célkitűzéseivel kapcsolatos helyzetet. Az egyes tagállamokról részletesebb információk található az ajánlásokat kísérő analitikai szolgálati munkadokumentumokban. A Bizottság honlapján az egyes politikaterületekkel kapcsolatos összehasonlító háttér-információk is elérhetők.⁹

A differenciált, növekedésbarát költségvetési konszolidáció megvalósítása

A költségvetési konszolidáció sosem önmagáért való cél. Azért van rá szükség, hogy lehetővé tegye az állami hatóságok számára a költségvetés hitelességének helyreállítását és a fenntartható növekedésbe való beruházáshoz szükséges költségvetési mozgásteret visszaszerzését.

Ebben az összefüggésben a Bizottság következetesen kiáll amellett, hogy a költségvetési konszolidációt a lehetőségekhez képest leginkább növekedésbarát módon kell végrehajtani. A tagállamok közötti lényeges különbségeket figyelembe véve differenciált, minden ország

⁹ Lásd: http://ec.europa.eu/europe2020/index_hu.htm

számára testreszabott megközelítést szorgalmazott, amelyet a javuló költségvetési helyzetben változatlanul érvényesíteni kell. Bebizonyosodott, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum alapvetően jól működik, amennyiben betartják a szabályait.

2011 óta lényegesen javult az uniós államháztartások helyzete, és ez a tendencia az elmúlt évben is folytatódott: a hiányok csökkenőben vannak, a GDP-arányos államadósság pedig az idei tetőzést követően 2015-től várhatóan mérséklődni fog. Több tagállam fokozatosan visszanyeri költségvetési mozgásterét, és ennek köszönhetően enyhítheti a költségvetési irányvonal szigorát. A jelentős hiányokkal és adósságokkal rendelkező országokban viszont – még ha visszafogottabb tempóban is – további erőfeszítésekre van szükség. Nagyobb figyelmet kell fordítani az államháztartás irányításának minőségére és mind a kiadási, mind a bevételi tervek stratégiai átdolgozására a növekedés és a munkahelyteremtés elősegítése céljából.

A Paktum rendelkezéseivel összhangban a Bizottság azt javasolja, hogy Ausztria, Belgium, a Cseh Köztársaság, Dánia, Szlovákia és Hollandia kerüljön ki a túlzotthiány-eljárás alól. Az európai szemeszter jelenlegi fordulója után így 11 tagállam lesz érintett a túlzotthiány-eljárásban, míg 2013-ban ez a szám 17 volt. A 2011-es évhez képest – amikor nem kevesebb mint 24 ország állt túlzotthiány-eljárás alatt – az érintett országok száma a felénél is kevesebbre esett vissza.

1. szövegdoz: A tagállamok helyzete a Stabilitási és Növekedési Paktum tükrében, a Bizottság 2014. június 2-i ajánlásaival összhangban	
Nincs folyamatban túlzott hiány esetén követendő eljárás	BG, DE, EE, FI, HU, IT, LT, LU, LV, RO, SE
A túlzott hiány esetén követendő eljárást megszüntették	AT, BE, CZ, DK, SK, NL*
A túlzott hiány esetén követendő eljárás folyamatban van és határideje	MT IE, FR, PL, PT, SI, UK** CY, EL, ES, HR
2014	
2015	
2016	

Megjegyzések: * NL számára ajánlott az idő előtti megszüntetés. ** UK számára a 2014/2015-ös költségvetési év a határidő.

Egyre több tagállam kerül tehát a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágának hatálya alá. A gazdasági kormányzásról szóló ún. hatos csomag jelentősen megerősítette a vonatkozó szabályokat, ezáltal biztosítva, hogy a tagállamok továbbra is a középtávú költségvetési céljaik felé vezető megfelelő pályán haladjanak.

Az uniós kívánalmaknak megfelelően nemzeti szinten megerősítették a költségvetési kereteket, ami a jobb elszámoltathatóságnak és átláthatóságnak köszönhetően elő fogja segíteni az államháztartás rendezettségének ellenőrzését. Ez magában foglalja az nemzeti éves költségvetési ciklusban egyértelmű szereppel rendelkező, független költségvetési intézmények létrehozását.

Annak ellenére, hogy széles körben tapasztalhatók előrelépések, egyes tagállamokban még hátravan a megfelelő szervezetek létrehozása vagy a meglévők megerősítése, hogy képesek legyenek független módon ellátni feladataikat (Bulgária, Cseh Köztársaság, Luxemburg, Málta, Lengyelország, Horvátország, Magyarország, Olaszország, Szlovénia és Spanyolország). A Bizottság meg fogja tenni a szükséges lépéseket annak biztosítása érdekében, hogy az új jogszabályi követelmények alkalmazása egységes legyen.

A Bizottság álláspontja szerint – a rendelkezésre álló költségvetési mozgáster függvényében – kiemelt jelentőséget kell tulajdonítani az infrastruktúra, a kutatás, az innováció és a humántőke területén eszközölt állami beruházásoknak, többek között a kiadások költséghatékonyságának fokozása révén. Ez kiemelt hangsúllyal szerepel a Cseh Köztársaságnak, a Németországnak, az Olaszországnak, a Hollandiának, a Lengyelországnak, az Egyesült Királyságnak és részben a Spanyolországnak címzett ajánlásban. Általában többet lehetne tenni az állami kiadások hatásának maximalizálásáért és a szűkös erőforrások beruházásokra való elkülönítésének ösztönzéséért. Bizonyos tagállamok, például Németország számára javasolt a belső keresletnek az állami beruházások felgyorsítása útján történő fokozása – ha a költségvetési mozgáster lehetővé teszi – és a magánberuházások előmozdítása. Ez lendületet adna a potenciális növekedésnek, hozzájárulna a hosszú távú szükségletek kielégítéséhez és elősegítené a fellendülést.

Az adórendszerek szerkezete – és különösen az adóalapnak a munkáról más forrásokra való áthelyezése – központi jelentőségű a folyamatban lévő reformokban. Sok tagállam prioritásként tekint a munkát terhelő adók mérséklésére, hogy ezáltal jobban ösztönözze a munkavállalást és csökkentse a viszonylag magas munkaerőköltségeket, különösen az alacsonyan képzett munkavállalók tekintetében. A múlt évi vonatkozó ajánlások nyomán néhány tagállam (Ausztria, Belgium, Olaszország, Franciaország, Lettország, Magyarország és Hollandia) ugyan végrehajtott vagy kezdeményezett adózással kapcsolatos intézkedéseket, az előrelépés azonban összességében csekély volt. A múlt évi ajánlásokban meghatározott adóügyi kihívások túlnyomó része tehát 2014/2015-ben is fennáll.

Általánosan fogalmazva van még mit tenni a teljes adóteher csökkentése és/vagy az adórendszer hatékonyabbá tétele, illetve torzító hatásának enyhítése terén. Ezek a reformok végrehajthatók úgy, hogy javuljon az adóbeszedés hatékonysága, ösztönzést kapjon a gazdasági tevékenység és a munkahelyteremtés, továbbá méltányosabbá váljon az adórendszer. Ennek megfelelően némely ajánlás középpontjában az adószabályok betartásának javítása, a csalás elleni hatékonyabb küzdelem, a jelenlegi adókban fellelhető kiskapuk megszüntetése (például a kivételek, kedvezmények, csökkentett adókulcsok és egyéb különleges rendszerek felszámolása) révén az adóalap szélesítése, a környezetvédelmi szempontból káros támogatások megszüntetése, valamint az adóalap súlypontjának a munkáról a növekedésre kevésbé ártalmas források, például a környezetvédelmi vagy rendszeres ingatlanadók irányába való további eltolása áll. A munkát terhelő adók mérséklésére irányuló erőfeszítések jól kiegészíthetők az adókedvezményekkel kapcsolatos célzottabb intézkedésekkel, amelyek a munkavállalás pénzügyi ösztönzőinek fokozását és az alacsony képzettségű munkavállalók viszonylag magas munkaerőköltségeinek visszafogását szolgálják.

A közelmúltbeli fejlemények nyomán világossá vált, hogy számos multinacionális vállalat globális adóterheinek csökkentése céljából folyamodik adótervezési stratégiákhoz, és kihasználja az adórendszerek jogi alakiségaiból fakadó előnyöket, illetve a közöttük fennálló eltéréseket, így jelentősen csökkentve adófizetési kötelezettségét. A több adótervezési struktúrára jellemző nemzetközi dimenzió és a tőke fokozott mobilitása megnehezíti a külön-

külön fellépő joghatóságok dolgát, ha fel akarják venni a harcot az agresszív adótervezés ellen. Ez a kérdés tagállami és európai szinten is tevékenyebb és mihamarabbi beavatkozást tesz szükségessé, hiszen erodálja a pénzügyileg eleve nehéz helyzetben lévő tagállamok adóalapjait. Bizonyos tagállamoknak az adóalap-erózió és a nyereségátcsoportosítás kezelése terén előírányzott uniós és nemzetközi erőfeszítésekre való tekintettel mérlegelniük kell, miként őrizhető meg bevételeik fenntarthatósága, továbbá felül kell vizsgálniuk adóegyezményeiket a visszaélések kiküszöbölésére szolgáló mechanizmusok megszilárdítása céljából.

Számos tagállamban az állami kiadások számottevő részét a szociális védelmi rendszerekre fordítják, és a népességelöregedés várhatóan elsősorban az államilag finanszírozott nyugdíjakra és egészségügyi ellátásra fog jelentős hatást gyakorolni. Például az előregedéssel kapcsolatos közkiadások várt emelkedésének több mint 70 %-a az egészségügyi ellátás és a tartós ápolás-gondozás költségeiből adódik.

A Bizottság a tagállamok több mint felében ítéli szükségesnek nyugdíjreform végrehajtását annak érdekében, hogy a nyugdíjrendszerek továbbra is szociális szempontból megfelelőek és pénzügyileg fenntarthatók legyenek. A nyugdíjrendszerek fenntarthatóságának meghatározó ismérve a törvényben előírt nyugdíjkorhatár, azaz, hogy milyen életkortól lehet jogszerűen nyugdíjba vonulni. A törvényben előírt nyugdíjkorhatár és a várható élettartam szorosabb összekapcsolása segíteni fogja az állami nyugdíjrendszerek pénzügyi stabilitásának megőrzését, hiszen az uniós népességen belül egyre nő az idősök aránya. A munkával töltött életevek alatti hosszabb hozzájárulási időszak is elősegíti majd a nyugdíjak megfelelőségének fenntartását. Ezeket a reformokat össze kell kapcsolni az idősebb munkavállalók munkavállalási lehetőségeinek – többek között az egész életen át tartó tanulás és a hosszabb idejű munkavállalás ösztönzése útján való – bővítésére irányuló erőfeszítésekkel, hogy a munkaerőpiacról való kilépés életkora, tehát a tényleges nyugdíjbavonulási életkor szorosabban illeszkedjen a törvényben előírt korhatárhoz.

Az elmúlt néhány évben 23 tagállamban emelték a törvényben előírt nyugdíjkorhatárt. Számos esetben (például a Cseh Köztársaságban, Észtországban, Görögországban, Horvátországban, Olaszországban, Litvániában, Máltán, Lengyelországban, Szlovéniában, Szlovákiában és az Egyesült Királyságban) a férfiakra és a nőkre vonatkozó nyugdíjkorhatár kiegyenlítése is társult ehhez. Néhány tagállam a nyugdíjkorhatárt egyértelműen összekapcsolta a várható élettartam jövőbeni növekedésével. Ilyen intézkedést vezetett be Ciprus, Dánia, Görögország, Olaszország, Hollandia és Szlovákia. Ezen túlmenően többségük a korengedményes nyugdíjba vonulás feltételeit is szigorította. A könnyen megvalósítható lehetőségek túlnyomó részét tehát már kimerítették, ám a potenciális jövőbeli finanszírozási szakadék áthidalása terén nagyobb előrelépésekre van szükség. A Bizottság ezért számos országra nézve fenntartja az ajánlásokat, elsősorban a törvényben előírt nyugdíjkorhatár és a várható élettartam közötti szorosabb kapcsolat biztosítását illetően.

1. táblázat: Törvényben előírt és korengedményes nyugdíjkorhatár az EU-ban

	Törvényben előírt nyugdíjkorhatár – férfiak				Törvényben előírt nyugdíjkorhatár – nők				Korengedményes nyugdíjkorhatár – férfiak				Korengedményes nyugdíjkorhatár – nők			
	2010	2020	2030	2060	2010	2020	2030	2060	2010	2020	2030	2060	2010	2020	2030	2060
BE	65	65	65	65	65	65	65	65	60	62	62	62	60	62	62	62
BG	63	65	65	65	60	63	63	63	63	65	65	65	60	63	63	63
CZ	62 év 2 hónap	63 év 8 hónap	65 év	69 év 4 hónap	58 év 8 hónap	61 év 8 hónap	64 év 8 hónap	69 év 4 hónap	60	60	60	64 év 4 hónap	55 év 8 hónap	58 év 8 hónap	60	64 év 4 hónap
DK	65	66	68	72,5	65	66	68	72,5	60	63	65	69,5	60	63	65	69,5
DE	65	65 év 9 hónap	67	67	65	65 év 9 hónap	67	67	63	63	63	63	60	63	63	63
EE	63	63 év 9 hónap	65	65	61	63 év 9 hónap	65	65	60	60 év 9 hónap	62	62	58	60 év 9 hónap	62	62
IE	66	66	67	69	66	66	67	69	65	65	65	65	65	65	65	65

EL	65	67	68,8	71,4	60	67	68,8	71,4	60	62	63,8	66,4	55	62	63,8	66,4
ES	65	65,8	67	67	65	65,8	67	67	61	63	63	63	61	63	63	63
FR	60–65	62–67	62–67	62–67	60–65	62–67	62–67	62–67	60	62	62	62	60	62	62	62
HR	65	65	65	65	60	65	65	65	60	60	60	62	55	57 év 6 hónap	60	62
IT	65 év 4 hónap	66 év 11 hónap	67 év 9 hónap	70 év 3 hónap	60 év 4 hónap	66 év 11 hónap	67 év 9 hónap	70 év 3 hónap	-	63 év 11 hónap	64 év 9 hónap	67 év 3 hónap	-	63 év 11 hónap	64 év 9 hónap	67 év 3 hónap
CY	65	65	66	69	65	65	66	69	63	63	63	63	63	63	63	63
LV	62	63 év 9 hónap	65	65	62	63 év 9 hónap	65	65	60	61 év 6 hónap	63	63	60	61 év 6 hónap	63	63
LT	62,5	64	65	65	60	63	65	65	57,5	59	60	60	55	58	60	60
LU	65	65	65	65	65	65	65	65	57	57	57	57	57	57	57	57
	62	65	65	65	62	65	65	65	60	65	65	65	59	65	65	65
MT	61	63	65	65	60	63	65	65	61	61	61	61	60	61	61	61
NL	65	66 év 3 hónap	67 év 9 hónap	69 év 9 hónap	65	66 év 3 hónap	67 év 9 hónap	69 év 9 hónap	65	66 év 3 hónap	67 év 9 hónap	69 év 9 hónap	65	66 év 3 hónap	67 év 9 hónap	69 év 9 hónap
AT	65	65	65	65	60	60	63,5	65	62	62	62	62	60	60	62	62
PL	65	67	67	67	60	62	64,8	67	-	65	65	65	55	62	62	62
PT	65	66	66	66	65	66	66	66	55	55	55	55	55	55	55	55
RO	64	65	65	65	59	61	63	63	59	60	60	60	54	56	58	58
SI	63	65	65	65	61	65	65	65	58	60	60	60	56 év 8 hónap	60	60	60
SK	62	62,6	63,9	67,7	57,9	62,6	63,9	67,7	60	60,6	61,9	65,7	55,9	60,6	61,9	65,7
FI	63–68	63–68	63–68	63–68	63–68	63–68	63–68	63–68	62	62	62	62	62	62	62	62
SE	61–67	61–67	61–67	61–67	61–67	61–67	61–67	61–67	61	61	61	61	61	61	61	61
UK	65	66	66	68	60	66	66	68	65	66	66	68	60	66	66	68

Forrás: a Bizottság szolgálatai

A Bizottság felhívja továbbá a figyelmet az egészségügyi rendszer reformjának szükségességére, hogy a tagállamok képesek legyenek költséghatékonyan teljesíteni a minőségi ellátáshoz való egyetemes hozzáférésre vonatkozó célkitűzéseiket és biztosítani a rendszer pénzügyi fenntarthatóságát. Többek között Ausztria, Bulgária, a Cseh Köztársaság, Finnország, Franciaország, Málta, Lengyelország, Portugália, Románia, Szlovákia, Németország, Írország és Spanyolország kapott erre vonatkozó ajánlást.

A megszokott hitelnyújtás helyreállítása a gazdaságban

Az elmúlt évben lényegesen mérséklődött az állampapírpiacon és a vállalati kötvénypiacon pénzügyi töredezettsége, és a sérülékeny tagállamok állampapír-hozamfelárai továbbra is csökkennek, ami a folyamatban levő költségvetési kiigazítás és gazdasági reformok sikerébe vetett befektetői bizalomnak köszönhető. A banki finanszírozás feltételeinek bizonyos fokú normalizálódása ellenére azonban az euróövezeti hitelezési piac pénzügyi töredezettsége továbbra is főleg a kis- és középvállalkozásokat érinti érzékenyen, és hátráltatja a monetáris politika transzmisszióját.

A bankszektor 2013 folyamán némi szerkezeti átalakításon esett át, és a kiigazítást több országban is folytatni kell. A hitelállomány bővülése 2013-ban – az előző évben tapasztalt 0,7 %-kal szemben – negatív volt (-1,9 %). Egyes észak-európai, valamint közép- és kelet-európai országokban 2013 során hitelexpanzió történt.

A tagállamok a finanszírozáshoz való hozzáférés javítását célzó intézkedéseket vezettek be, például hitelgarancia-rendszereket hoztak létre vagy bővítettek ki, vagy alternatív finanszírozási mechanizmusokat szorgalmaztak, többek között vállalatikötvény-piacon kialakítása (Dánia, Észtország, Olaszország és Portugália), illetve kockázatitőke-piacon létrehozása által (Cseh Köztársaság, Németország, Spanyolország, Észtország, Hollandia és Portugália). Állami forrásokat is mozgósítottak az innovációs beruházások megőrzése érdekében, különös tekintettel a kkv-k beruházásaira. Az ilyen jellegű reformok tényleges eredményei természetesen csak megfelelő idő elteltével fognak megmutatkozni. A Bizottság ezért hangsúlyozza, hogy sok területen kitartónak kell lenni.

Az EU szintjén rendkívüli jelentőségű döntés a bankunió létrehozása. A szakpolitikai program kiteljesítése és – amennyiben a jelenlegi eszközminőségi értékelés alapján szükséges – a banki mérlegek és sajáttőke-pufferek további javítása hozzá fog járulni a hitelcsatorna helyreállításához. A következő mérföldkő a sokoldalúbb tőkepiacok kialakítása lenne, amelyek a banki hiteleknel alkalmasabbak az innovatív projektek és a hosszú távú beruházások finanszírozására.

A növekedés és a versenyképesség elősegítése a jelenben és a jövőben

A strukturális reformok elengedhetetlenek egyrészt a növekedés és a munkahelyteremtés keretének javítása, másrészt pedig gazdaságaink alkalmazkodási képességének megerősítése érdekében. Ez különösen nagy hangsúlyt kap az olyan időszakokban, amikor a munkanélküliségi ráta tartósan magas. Összességében a 2013-as évhez képest korlátozott a javulás, és a Bizottság számos ajánlását 2014-re vonatkozóan is fenn kívánja tartani.

A jól működő szolgáltatások döntő szerepet játszanak a gazdasági növekedésben, mind közvetlenül, kulcsfontosságú munkahelyforrásként, mind közvetetten, hiszen egyre jelentősebb inputot képviselnek más ágazatok és a gazdaság termelékenységére számára. Az egységes piac kiteljesítése révén nemzeti és európai szinten is még mindig sok lehetőséget lehetne teremteni, különösen a szolgáltatások és az IKT-iparágak területén.

A jobb infrastruktúra és a jobb összeköttetések a közlekedés, az IKT és az energiahálózatok minősége szempontjából meghatározók. A tavalyi ajánlások nyomán már megvalósult néhány intézkedés, az erőfeszítéseket azonban hosszabb távon is fenn kell tartani. Ausztria, Belgium, Németország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Románia és Lengyelország igen nagy szórást mutat a vasúti ágazat, a távközlési infrastruktúra és a postai szolgáltatások működésére vonatkozó ajánlások végrehajtása terén: Belgium számottevő előrelépést tett a távközlésben, Franciaországban és Spanyolországban némileg fejlődött a vasúti ágazat, míg Németországban, Romániában, Olaszországban és Lengyelországban csupán korlátozott eredmények születtek a vasúti közlekedés és/vagy a széles sávú rendszerek terén, Belgiumban pedig a postai szolgáltatások ágazata egyáltalán nem javult. Szintén több előrelépés várható el a szolgáltatások helyi szintű működése és az ágazat megnyitása terén.

A közelmúltbeli események ismételten rávilágítottak, hogy az EU-nak tovább kell csökkentenie a külső energiaforrásoktól való függőségét és határozott energiabiztonsági stratégiát kell kialakítania. Ez az uniós energia- és éghajlat-változási stratégia szerves részét képezi. A Bizottság nemrég terjesztette elő az uniós energiaszükséglet biztosítására vonatkozó minőségi előrelépést célzó stratégiát¹⁰, amely többek között a beszerzési források diverzifikációját, az energiatechnológiák továbbfejlesztését, az energiahatékonyság útján az energiaigény mérséklését, a megújuló energia költséghatékonyabb fejlesztését és a hálózatok bővítését irányozza elő. Az e javaslatok alapjául szolgáló stratégiai elemzést az idei csomag számos ajánlása is tükrözi.

A hatékony versenyjogi keret az áru- és szolgáltatáspiacok működésének kulcsfontosságú eleme. Ezen a téren vegyes eredmények születtek. Több lépés irányult az új versenyjogi szabályok végrehajtására, valamint a nemzeti versenyjogi és szabályozó hatóságok jogköreinek bővítésére. Egyes országokban azonban indokoltnak tűnik a versenyjogi hatóságok függetlenségének megszilárdítása, többek között úgy, hogy megfelelő pénzügyi és emberi erőforrásokat biztosítanak számukra.

¹⁰ COM(2014) 330, 2014.5.28.

Lényeges előnyök származhatnak továbbá a kutatási és innovációs rendszerek minőségének javításából és a K+F terén tett erőfeszítések előtérbe helyezéséből. Az új beruházásokat mélyreható reformoknak kell kísérniük, amelyek a köz–magán kutatási és innovációs rendszer korszerűsítésére és az arra vonatkozó tágabb keretfeltételek javítására irányulnak, hogy a vállalkozások még tudásintenzívebbé válhassanak. Az Innovatív Unió kutatási és innovációs eredménytáblája nyomon követi a tagállamok teljesítményét, és ebből kiindulva a Bizottság számos esetben konkrétan rámutatott a tagállami szabályozásbeli szűk keresztmetszetekre. Átfogóan nézve az EU-ban egyre mélyül az innovációs szakadék; egyes országok (Svédország, Németország, Dánia és Finnország) kiemelkedően jól teljesítenek, míg mások (Egyesült Királyság, Lengyelország, Cseh Köztársaság, Magyarország, Portugália, Románia, Görögország, Bulgária és Málta) teljesítménye fokozatosan hanyatlik. Lettorszáiban, Szlovákiában, Litvániában és Észtországban bizalomra ad okot, hogy felzárkózást jelző tendenciák rajzolódnak ki.

A tagállamok arra törekednek, hogy megvalósítsák az éghajlatváltozásra és az energiára vonatkozó, 2020-ra kitűzött céljaikat, bár a Bizottság ezen a területen is a további intézkedéseket lát szükségesnek. Kiemelt figyelmet kap az erőforrás-hatékonyság témája, amelynek kapcsán ajánlások is születtek, például a hulladékgazdálkodás javítását illetően.

A munkanélküliség kezelése és a válság szociális következményeinek enyhítése

A válság következtében a tagállamok zömében lényegesen megnőtt a munkanélküliség, és a legtöbb tagállamban minden eddigi rekordot megdöntött a tartós munkanélküliség, amely jelenleg átlagosan a teljes munkanélküliség felét teszi ki. Szintén nőtt a strukturális munkanélküliség, és tovább mélyültek a munkaerő-piaci kereslet és kínálat közötti különbségek. A munkahelyek megszűnése főleg a bizonytalan munkahelyeket érintette súlyosan: a visszaesés negatív hatásai elsősorban a határozott időre szóló munkaszerződéseken csapódtak le. A részmunkaidős állások teljes száma emelkedett. A legfrissebb adatok uniós szinten a munkanélküliségi ráta stabilizálódására, illetve néhány országban mérséklődésére utalnak, a javulás azonban huzamosabb időt fog igénybe venni, és a válság hatásai messze túlmutatnak a munkaerőpiacon.

Több tagállamban csökkent a háztartások rendelkezésre álló bruttó reáljövedelme, és egészében véve jelenleg az EU lakosságának negyede él szegénységben vagy kirekesztettségben. A szegénység és a társadalmi kirekesztettség fő mozgatórugói a tartós munkanélküliség, a munkaerő-piaci szegmentáció és a bérek polarizálódása, de szerepet játszik az adó- és juttatási rendszerek újraelosztási hatásának gyengülése is. A szociális kiadások stabilizáló hatása az idő előrehaladtával több országban gyengült, mivel megnőtt a jogosultságoktól eleső tartós munkanélküliek száma. A jóléti rendszerek pénzügyi fenntarthatóságának helyreállítása iránti igény szintén szerepet játszott a helyzet alakulásában. Több esetben új intézkedések révén csökkentették a juttatások mértékét vagy időtartamát és a munkavállalás ösztönzése érdekében szigorították a jogosultsági szabályokat, aminek következtében azonban potenciális kedvezményezettek estek ki egyes rendszerekből. A Bizottság új eredménytáblát¹¹ dolgozott ki, amely a munkanélküliség, a szegénység és az egyenlőtlenség tendenciáinak az uniós gazdasági kormányzás keretében történő nyomon követését szolgálja.

Az egyre romló foglalkoztatási helyzet közepette számos tagállam fontos reformokat kezdeményezett, például a munkaerőpiac szegmentációjának kezelése érdekében (többek

¹¹ COM(2013) 690, 2013.10.2. és COM(2013) 801, 2013.11.13.

között Spanyolország, Portugália, Olaszország és Franciaország). Az aktív munkaerő-piaci intézkedések minősége és hatékonysága, valamint az állami foglalkoztatási szolgáltatások hatékonysága ugyancsak elengedhetetlen a munkanélküliség elleni küzdelemben, és erre a Bizottság több ajánlásában is felhívta az érintett tagállamok figyelmét. Főként Bulgária, Németország, Észtország, Írország, Görögország, Olaszország, Luxemburg, Spanyolország, Portugália, Szlovákia, Finnország, Svédország és az Egyesült Királyság erősítette meg és/vagy fokozta aktív munkaerő-piaci intézkedései hatékonyságát.

2. táblázat: Munkanélküliség, ifjúsági munkanélküliség és a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő (NEET) fiatalok, 2013

	Munkanélküliségi ráta (%)	Ifjúsági munkanélküliségi ráta (%)	Ifjúsági munkanélküliség (ezer fő)	A 15–24 év közötti NEET-fiatalok aránya (%)	15–24 év közötti NEET-fiatalok (ezer fő)
EU	10,8	23,4	5 611	13,0	7 345
BE	8,4	23,7	97	12,7	168
BG	13,0	28,4	65	21,6	167
CZ	7,0	18,9	69	9,1	104
DK	7,0	13,0	57	6,0	43
DE	5,3	7,9	356	6,3	558
EE	8,6	18,7	11	11,3	17
IE	13,1	26,8	57	16,1	86
EL	27,3	58,3	176	20,6	219
ES	26,1	55,5	951	18,6	832
FR	10,3	24,8	699	11,2	818
HR	17,2	49,7	74	18,6	96
IT	12,2	40,0	655	22,2	1 337
CY	15,9	38,9	16	18,7	20
LV	11,9	23,2	22	13,0	31
LT	11,8	21,9	27	11,1	44
LU	5,8	17,4	3	5,0	3
HU	10,2	27,2	84	15,4	175
MT	6,5	13,5	4	9,9	6
NL	6,7	11,0	157	5,1	104
AT	4,9	9,2	54	7,1	70
PL	10,3	27,3	407	12,2	547
PT	16,5	37,7	148	14,2	156
RO	7,3	23,6	187	17,2	442
SI	10,1	21,6	16	9,2	20
SK	14,2	33,7	73	13,7	97
FI	8,2	19,9	66	9,3	59
SE	8,0	23,4	154	7,5	92
UK	7,5	20,5	924	13,3	1 021

Forrás: a Bizottság szolgálatai

A munkahelyteremtés ösztönzése érdekében számos ország hajtott végre a bérképzési rendszer decentralizálására, illetve a bérezési feltételek gazdasági környezethez való igazításának megkönnyítésére irányuló lépéseket (például Franciaország, Olaszország, Portugália és Spanyolország). A nem a munkával kapcsolatos költségek – elsősorban az adóék – csökkentésének lehetőségeit a jelenlegi költségvetési korlátok miatt nem minden esetben aknázták ki teljes mértékben, viszont nemrégiben ebbe az irányba mutató intézkedéseket hoztak (Franciaország, Olaszország), és további fellépést irányoztak elő (például Spanyolország).

A Bizottság számos ajánlásában kiemelten foglalkozik a munkanélküli ellátás és a szociális segély hatókörével, megfelelőségével és kialakításával. A cél, hogy az egyre növekvő szegénység közepette helyes egyensúlyt teremtsünk az emberek munkába történő visszailleszkedésének támogatása és a megfelelő jövedelemtámogatás biztosítása között.

A fiatalokat különösen érzékenyen érintette a válság. Az EU ifjúsági munkanélküliségi rátája ugrásszerűen megnőtt – 2008 és 2013 között több mint 7,5 százalékponttal emelkedett (15,6 %-ról 23,3 %-ra) –, és jelenleg csaknem 2,5-szerese a felnőttek munkanélküliségi rátájának, így 5,6 millió 15 és 24 év közötti fiatal érint. Szintén magas a nem dolgozó és tanulmányokat sem folytató fiatalok száma: 2013-ban a 15 és 24 év közötti korcsoportból 7,3 millióan nem vettek részt sem a foglalkoztatásban, sem az oktatásban vagy képzésben, ami az adott korcsoport 13 %-át teszi ki. Uniós és nemzeti szinten egyaránt jelentős lépéseket kezdeményeztek az ifjúsági munkanélküliség felszámolása érdekében (lásd a 2. szövegdobozt). Az ifjúsági garancia célkitűzéseivel összhangban megfogalmazott ajánlások többek között az állami foglalkoztatási szolgálatok hatékonyságát, az oktatás és képzés – ezen belül a tanulószerveződéses gyakorlati képzés – minőségét és az inaktív fiatalok hatékonyabb bevonását érintik.

A Bizottság nyomatékosította, hogy ajánlásai ellenére az elmúlt néhány évben több tagállam, így Bulgária, Olaszország, Szlovákia és Románia is csökkentette az oktatásra fordított állami kiadásokat. A válság óta kisebb az esélye a munkaerőpiacra való bejutásnak, ami magasabb beiratkozási rátákat eredményezett a felsőoktatásban, így megfelelő oktatási létesítményeket kell biztosítani, amelyek képesek befogadni a fiatal hallgatókat. A Bizottság ajánlásainak megfelelően szintén fontos, hogy az oktatási és képzési rendszerek elősegítsék az idősebb munkavállalók képviselte humántőke továbbfejlesztését¹² a hosszabb és termékenyebb munkával töltött élet érdekében.

2. szövegdoboz: Az uniós ifjúsági garancia végrehajtása

A Bizottság által előterjesztett és a Tanács által tavaly elfogadott, ifjúsági garanciáról szóló ajánlás annak biztosítására kötelezi a tagállamokat, hogy minden 25 év alatti fiatal a munkanélkülivé válását vagy a formális tanulás befejezését követő négy hónapon belül színvonalas állásajánlatot kapjon, illetve további oktatásban vagy képzésben részesüljön. Ez együtt jár a hatékony és innovatív struktúrák, folyamatok és intézkedések bevezetésével, valamint az oktatásból a munkaerőpiacra történő sikeresebb átmenetet segítő reformok végrehajtásával.

Valamennyi tagállam benyújtotta a Bizottságnak az ifjúsági garancia bevezetésére vonatkozó tervét, és a végrehajtás már folyamatban van. Az ifjúsági garanciát végrehajtó szereplők – számos esetben az állami foglalkoztatási szolgálatok – a siker kulcsfontosságú elemét képezik, mivel a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő (NEET) fiatalok millióira terjesztik ki az ifjúsági garanciát. Szintén javulás tapasztalható a korai munkába állás és a foglalkoztatási szolgálatok nyilvántartásaiban nem szereplő fiatalok bevonása terén.

A tanulószerveződéses gyakorlati képzés európai szövetségének égisze alatt az érdekelt szereplők, a szociális partnerek és a vállalkozások egyaránt kötelezettséget vállaltak a tanulószerveződéses gyakorlati képzések kínálatának, minőségének és vonzerejének javítására, ami alátámasztja a képzési reform jelentőségét. A magánszektor szerepvállalása ugyancsak döntő fontosságú lesz a minőségi ajánlatok kínálatának biztosítása szempontjából. Néhány tagállamot illetően a Bizottság az ifjúsági garancia kialakításával összefüggő rendkívül fontos kihívásokra hívja fel a figyelmet, amint az az ajánlásokban is szerepel (Spanyolország, Olaszország, Szlovákia, Horvátország, Portugália, Lengyelország, Bulgária, Írország).

¹² Egy nemrégiben készült elemzés alátámasztja, hogy a fiatalok aggasztó helyzetén túl a felnőttek között is riasztóan magas, 20 % körüli az igen alacsony szintű alapkészségekkel rendelkezők aránya. Az európai strukturális és beruházási alapok is hozzájárulhatnak az e területre vonatkozó fellépések finanszírozásához.

A bizottsági javaslatok és Európai Tanács általi jóváhagyásuk nyomán mozgósították az uniós finanszírozási forrásokat az ifjúsági munkanélküliség elleni küzdelem támogatásáért. Egy különleges alap, a 6 milliárd EUR költségvetésű ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezés nyújt majd segítséget a rendkívül magas ifjúsági munkanélküliségi rátával rendelkező régióknak és tagállamoknak (2012-ben a 15–24 évesek körében 25 %-nál magasabb munkanélküliség esetén). A tagállamok most készítik elő a kapcsolódó operatív programjukat, amelyben a következő két évre szólóan előirányozzák e források elosztását. Az Európai Szociális Alap szintén támogathatja az fiatalok munkavállalását.

A közigazgatás korszerűsítése

Több tagállam széles körű reformokat indított a közigazgatás minőségének és hatékonyságának javítása érdekében. Ez arra utal, hogy ma már sokkal inkább tudatában vannak a minőségi közigazgatás általános gazdasági teljesítményre és versenyképességre gyakorolt hatásának, illetve jelzi a költségvetési konszolidáció halaszthatatlanságát.

A reformokban más-más prioritások érvényesülnek. Egyes tagállamok megpróbálják kiküszöbölni a különböző kormányzati területek és szintek közötti átfedéseket. Mások a közszolgálatok igazgatási kapacitásainak és szakmaiságának megerősítésén, valamint a döntéshozatal minőségének javításán fáradoznak.

Számos ilyen reformban megjelennek az IKT alkalmazásának bővítésére és az e-kormányzati szolgáltatások – például az elektronikus közbeszerzés – szélesebb körű használatára vonatkozó törekvések, amelyek révén növelhető az átláthatóság és mérsékelhetők a költségek. A tagállamok egyre népesebb csoportja mérlegeli az adóbeszedés korszerűsítésének lehetséges módjait, például előkészített adóbevallások, online szolgáltatások vagy az állampolgárok, illetve a vállalkozások egyetlen alkalommal történő adatszolgáltatása formájában. A tagállamok egyúttal az adminisztratív terhek kérdésével is foglalkoznak: új jogszabályok kidolgozásakor hatásvizsgálatokat készítenek és felülvizsgálják a hatályos nemzeti joganyagot, hogy fokozzák a célnak való megfelelést és visszaszorítsák a bürokráciát. Uniós szinten a Bizottság már évek óta az uniós jog felülvizsgálatán munkálkodik, hogy kiküszöbölje az elavult szabályokat, enyhítse a megfeleléssel járó terheket és átfogóan javítsa az uniós joganyag minőségét.¹³

A nemzeti igazságszolgáltatási rendszerek minőségének, függetlenségének és hatékonyságának javítása a közigazgatás korszerűsítésének további lényeges eleme, amely közvetlen gazdasági jelentőséggel bír a vállalkozásindítás, a szerződések – köztük a munkaszerződések – érvényesítése, a követelésbehajtás, a tulajdonhoz fűződő, illetve szociális jogok, valamint az adózással és a szociális biztonsággal kapcsolatos közigazgatási jogviták tekintetében. A tavalyi ajánlások nyomán több tagállam – nevezetesen Olaszország, Spanyolország, Lettország, Magyarország és Szlovénia – látható fejlődést ért el ezen a területen, míg más országokban lényegesen korlátozottabb eredmények születtek. A Bizottság számos esetben további intézkedéseket javasol.

A korrupció magas szintje károsan befolyásolja az üzleti környezetet, és a társadalomra gyakorolt romboló hatása még ennél is szerteágazóbb. Az előző évi ajánlásokat, illetve a

¹³

Az uniós szintű munkára vonatkozó további részleteket lásd: COM(2013) 685, 2013.10.2.

2014-ben közzétett antikorrupciós jelentést¹⁴ figyelembe véve a Bizottság több tagállamnak további fellépést javasol.

4. KÖVETKEZTETÉS

Az elmúlt évben a valamennyi szinten töretlenül fenntartott szakpolitikai erőfeszítéseknek köszönhetően az Európai Unió gazdasága immár sokkal szilárdabb alapokon áll. A gazdasági és monetáris unió integritásának és jövőjének biztosítására vonatkozó határozott politikai akarat volt a motorja annak, hogy valamennyi gazdaságpolitikai döntéshozatali ág karöltve dolgozott a gazdasági kormányzás mélyreható átalakításáért, a gazdaság alapjainak megszilárdításáért és a hatékony pénzügyi tűzfalak létrehozásáért, ezáltal megteremtve a jövő fenntarthatóbb növekedési modelljét.

Az uniós gazdasági kilátások egyre kedvezőbbek. Mindazonáltal a 2014–2015-ös időszakban még egyenlőtlen és törékeny lesz a növekedés, ezért feltétlenül lendületben kell tartani az elindított strukturális reformokat. Emellett látni kell, hogy hosszú távon az EU növekedési potenciálja továbbra is meglehetősen alacsony. Ez azt jelenti, hogy a magas munkanélküliségi ráták és a nehéz szociális helyzet csupán lassan fog javulni, és a hatalmas beruházási szakadék áthidalása is időbe fog telni. A Bizottság több ajánlásban hangsúlyozta annak szükségességét, hogy a szakpolitika erőteljesebben avatkozzon be a jó időkben, hogy képes legyen kiépíteni a rossz időkben szükséges rezilienciát. A magasabb és fenntarthatóbb növekedési és foglalkoztatási szint iránti igényt szem előtt tartva a Bizottság kiemeli, hogy határozottabb erőfeszítésre van szükség a kulcsfontosságú szakpolitikai területeken és rámutat, hogy a jelenlegi erőfeszítések hol maradnak el a kívánatos szinttől.

Az EU megerősített gazdasági kormányzási rendszere a válság utáni időszakban is hasznosnak fog bizonyulni. Amint Európa fokozatosan kilábal az elhúzódó és mély gazdasági válságból, fontos lesz megragadni az „Európa 2020” stratégiáról szóló nyilvános konzultáció, illetve az úgynevezett kettes és hatos csomag közelgő felülvizsgálata kínálta lehetőséget arra, hogy újraértékeljük a növekedési és munkahely-teremtési prioritásokat, valamint átfogóbban mérlegeljük, hogy miként használhatjuk fel a szakpolitikai koordinációt e prioritások érvényesítésére, kiemelt figyelmet fordítva az euróövezeten belüli koordináció iránti igényre.

A következő éveket tekintve az EU előtt álló fő kihívás alapvetően politikai természetű. A tagállamok intézkedtek az azonnali cselekvést igénylő kérdésekben, például a költségvetési konszolidáció terén, és a strukturális reform terén is tettek bizonyos lépéseket. A programokban részt vevő országokon kívül azonban lassabb és a kelleténél szerényebb volt a növekedés üteme. Most, hogy túl vagyunk a válság azonnali hatásain, nehezebb feladat lesz megőrizni a reform politikai lendületét. Ahhoz, hogy az Európai Unió képes legyen a jövőben is növekedni, és élni a globalizáció kínálta előnyökkel, meg kell teremtenie a strukturális reformok végrehajtása és a beruházások ösztönzése mellett kiálló politikai akaratot. A Bizottság véleménye szerint a megerősített gazdasági kormányzási ciklus jelentős szerepet tölt be ebben a folyamatban, mindazonáltal nem helyettesítheti az ahhoz szükséges politikai akaratot, hogy az EU továbbléphessen a fenntartható növekedés és a jólét új korszakába. A gazdasági és monetáris unióval kapcsolatos munka még korántsem tekinthető befejezettnek, és további lépésekre lesz szükség, hogy valóban érvényre jusson az európai – és különösen az azonos pénznemet használó – gazdaságok közötti kölcsönös függőség.

¹⁴ COM(2014) 38, 2014.2.3.

1. MELLÉKLET – A 20142015. ÉVI ORSZÁGSPECIFIKUS AJÁNLÁSOK ÁTTEKINTÉSE

	Államháztartás				Pénzügyi ágazat		Strukturális reformok					Foglalkoztatási és szociálpolitikák					
	Rendezett államháztartás	Nyugdíj- és egészségügyi rendszer	Költségvetési keret	Adózás	Banki tevékenység és finanszírozás hoz való hozzáférés	Lakáspiac	Hálózatok iparágák	Verseny a szolgáltatási ágazatban	Közigazgatás és intelligens szabályozás	K+F és innováció	Erőforrás-hatékonyság	Munkaerő-piaci részvétel	Aktív munkaerő-piaci intézkedés	Béreképzési mechanizmus	Munkaerő-piaci szegmentáció	Oktatás és képzés	Szegénység és társadalmi befogadás
AT																	
BE																	
BG																	
CZ																	
DE																	
DK																	
EE																	
ES																	
FI																	
FR																	
HR																	
HU																	
IE																	
IT																	
LT																	
LU																	
LV																	
MT																	
NL																	
PL																	
PT																	
RO																	
SE																	
SI																	
SK																	
UK																	

Megjegyzés: A Bizottság által 2014. június 2-án közzétett, a 2014–2015 közötti időszakra vonatkozó országspecifikus ajánlások. Ciprusnak és Görögországnak végre kell hajtania az EU/IMF pénzügyi támogatási programok keretében vállalt kötelezettségeket. A Portugáliának szóló ajánlások a programból való kilépéstől függenek. További információk: http://ec.europa.eu/europe2020/index_hu.htm

2. MELLÉKLET – AZ „EURÓPA 2020” STRATÉGIA CÉLKITŰZÉSEINEK ÁTTEKINTÉSE¹⁵

*Az ország által megadott adat az unióstól eltérő mutatón alapul.

Tagállami célkitűzések	Foglalkoztatási ráta (%)	K+F (a GDP %-ában)	Kibocsátás-csökkentési célkitűzések (a 2005. évi szinthez képest) ¹⁶	Megújuló energia (a teljes végső energiafogyasztás %-ában)	Energiahatékonyság ¹⁷	Korai iskolaelhagyás %-ban	Felsőoktatás %-ban	A szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség arányának csökkentése (fő)
Az EU kiemelt célja	75 %	3 %	-20 % (az 1990-es szinthez képest)	20 %	20 %	<10 %	40 %	20 000 000
AT	77–78 %	3,76 %	-16 %	34 %	31,5	9,5 %	38 % (beleértve az ISCED 4/4a-t)	235 000
BE	73,2 %	3,0 %	-15 %	13 %	43,7	9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %	15,8	11 %	36 %	260 000 (a pénzügyi szegénységben élők)*
CY	75–77 %	0,5 %	-5 %	13 %	2,8	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1 % (csak a közszféra)	9 %	13 %	39,6	5,5 %	32 %	a szegénység vagy társadalmi kirekesztettség által veszélyeztetett emberek arányának 2008-as szinten (a teljes népesség 15,3 %-a) tartása, illetve annak 30 000 fővel történő csökkentésére irányuló erőfeszítések
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	276,6	<10 %	42 % (beleértve az ISCED 4-et)	320 000 (tartós munkanélküliek)*
DK	80 %	3 %	-20 %	30 %	17,8	<10 %	>40 %	22 000 (az alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők)*
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	6,5	9,5 %	40 %	a szociális transzferek utáni szegénységi arány 15 %-ra (abszolút értékben 36 248 fővel történő) csökkentése*
EL	70 %	1,21 %	-4 %	20 %	27,1	9,7 %	32 %	450 000

¹⁵ A nemzeti célértékek a 2014. áprilisi nemzeti reformprogramokban foglaltak szerint.

¹⁶ A 2009/406/EK határozat (vállaláselosztási határozat) által megállapított nemzeti kibocsátás-csökkentési célértékek a kibocsátáskereskedelmi rendszer alá nem tartozó kibocsátásokra vonatkoznak. A kibocsátáskereskedelmi rendszer alá tartozó kibocsátásokat 21 %-kal csökkentik a 2005-ös értékekhez képest. A megfelelő teljes kibocsátást 20 %-kal csökkentik az 1990-es szinthez képest. A célértékek a kibocsátás csökkentéseként vagy a kibocsátás maximális növekedéseként vannak meghatározva.

¹⁷ Az energiahatékonyságról szóló 2012/27/EU irányelv 3. cikke (1) bekezdésének a) pontja kimondja, hogy az Európai Unió 2020. évi energiafogyasztása nem haladhatja meg az 1474 Mtoe primerenergiát vagy az 1078 Mtoe végső energiát. Ez a táblázat csak a 2020. évi Mtoe primerenergia-fogyasztás szintjét tartalmazza.

Tagállami célkitűzések	Foglalkoztatási ráta (%)	K+F (a GDP %-ában)	Kibocsátás-csökkentési célkitűzések (a 2005. évi szinthez képest) ¹⁶	Megújuló energia (a teljes végső energiafogyasztás %-ában)	Energiahatékonyság ¹⁷	Korai iskolaelhagyás %-ban	Felsőoktatás %-ban	A szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség arányának csökkentése (fő)
ES	74 %	2 %	-10 %	20 %	121,6	15 % (korai iskolaelhagyók)	44 %	1 400 000–1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	35,9	8 %	42 % (szűken vett nemzeti meghatározás szerint)	a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők számának 770 000-re (abszolút értékben 140 000 fővel történő) csökkentése*
FR	75 %	3 %	-14 %	23 %	236,3	9,5 %	50 % (17–33 év közöttiek)	1 900 000
HR	62,9 %	1,4 %	11 %	20 %	9,19	4 %	35 %	a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők számának 1 220 000-re (2011-hez képest 152 000 fővel történő) csökkentése
HU	75 %	1,8 %	10 %	14,65 %	26,6	10 %	30,3 %	450 000
IE	69–71 %	kb. 2 % (a GNP 2,5 %-a)	-20 %	16 %	13,9	8 %	60 %	200 000 (a kombinált szegénységben élők száma)*
IT	67–69 %	1,53 %	-13 %	17 %	158,0	16 %	26–27 %	2 200 000
LT	72,8 %	1,9 %	15 %	23 %	6,485	<9 %	48,7 %	a szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élők számának 814 000-re csökkentése
LU	73 %	2,3–2,6 %	-20 %	11 %	4,482	<10 %	66 %	6 000
LV	73 %	1,5 %	17 %	40 %	5,37	10 %	34–36 %	121 000 (a szociális transzfereket figyelembe véve is szegénységben élők és/vagy rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásban élők)*
MT	70 %	2 %	5 %	10 %	0,825	10 %	33 %	6 560
NL	80 %	2,5 %	-16 %	14 %	60,7	<8 %	>40 %	100 000 (az aktív kereső nélküli háztartásban élő 0–64 év közöttiek száma)*
PL	71 %	1,7 %	14 %	15 %	96,4	4,5 %	45 %	1 500 000
PT	75 %	2,7–3,3 %	1 %	31 %	22,5	10 %	40 %	200 000
RO	70 %	2 %	19 %	24 %	42,99	11,3 %	26,7 %	580 000
SE	>80 %	4 %	-17 %	49 %	43,4	<10 %	40–45 %	2020-ig (a nappali tagozatos diákok kivételével) a munkaerőpiactól távol maradó, tartósan munkanélküli vagy tartósan betegállományban levő 20–64 év közötti nők és férfiak arányának 14 % alá csökkentése*

Tagállami célkitűzések	Foglalkoztatási ráta (%)	K+F (a GDP %-ában)	Kibocsátás-csökkentési célkitűzések (a 2005. évi szinthez képest) ¹⁶	Megújuló energia (a teljes végső energiafogyasztás %-ában)	Energiahatékonyság ¹⁷	Korai iskolaelhagyás %-ban	Felsőoktatás %-ban	A szegénységben vagy társadalmi kirekesztettségben élő népesség arányának csökkentése (fő)
SI	75 %	3 %	4 %	25 %	7,313	5 %	40 %	40 000
SK	72 %	1,2 %	13 %	14 %	16,2	6 %	40 %	170 000
UK	a nemzeti reformprogramban nem szerepel célérték	a nemzeti reformprogramban nem szerepel célérték	-16 %	15 %	177,6	a nemzeti reformprogramban nem szerepel célérték	a nemzeti reformprogramban nem szerepel célérték	a 2010. évi gyermekszegénységről szóló törvény, illetve a 2011–2014 közötti gyermekszegénység elleni stratégia meglévő célszámai*